

СИЛАБУС

КИЛИМАРСТВО ТА ЛІЖНИКАРСТВО

2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

ВИКЛАДАЧ**Дутка Вікторія Валеріївна**+ 0674958156, radiokosiv@gmail.com

Курс «Килимарство та ліжникарство» надає знання з технології ткання та формує навички практичного виготовлення килимових та ліжникових виробів у новітніх, креативних художніх формах. Курс націлений на опанування принципів загальної рефлексивно-інноваційної технології навчання, яка має основні етапи: опанування техніками ткання, пошук нових ідей, формування концепції нововведення, реалізація твору у матеріалі.

Інтегральна компетентність після засвоєння курсу полягає у здатності розв'язувати практичні завдання у галузі декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Прореєквізити. Курс розрахований на студента, який має навички рисунка, володіє техніками створення тканної поверхні, знає основи художньої майстерності, в цілому опанував принципи образотворення та здатний провадити творчо-експериментальну діяльність.

Вивчення модулів навчальної дисципліни здійснюється в інтеграції з дисциплінами «Проектування» та «Експериментальні технології у текстилі».

Специфічним у студіюванні курсу є індивідуальний підхід до інтерпретації та синтезу технік закладного ткання, що потребуватиме корегування методичних підходів під час виконання індивідуальних завдань.

Результати вивчення курсу впливають на формування та розвиток експериментальних технологій у художньому текстилі, а у подальшому інтегруються у дипломне проектування та самостійну творчу діяльність здобувача.

Опис курсу

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Здобувачі отримують наступні програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

За час проходження курсу здобувачі набувають soft skills:

- вміння спостерігати і виявляти суть;
- навички нестандартного мислення;
- спритність, винахідливість, і навіть креативність;
- адаптивність, здатність позитивно сприймати зміни;
- вміння комплексно підходити до вирішення проблем;
- тайм-менеджмент або управління часом;
- самодисципліна, самоконтроль (і взагалі майже все з приставкою само-);
- вміння концентруватися;
- вміння знаходити і працювати з інформацією;
- бажання вчитися і постійно розвиватися;

- вміння працювати в команді.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 023 «Образотворче мистецтво, Декоративне мистецтво, реставрація»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Декоративне мистецтво	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	
Загальна кількість годин - 240 Аудиторних 150		Семестр	8
		Лекції	4 год
		Практичні	146 год.
		Самостійна робота	90 год.
		Вид контролю:	екзамен-перегляд

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 150/90год.

Зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практичні	Сам. роб.	Графік по тижнях	*Форма контролю Бали
МОДУЛЬ 1. Техніки закладного ткання у килимових виробках						
Змістовий модуль 1. Специфіка виконання килимових та ліжникових виробів.						
Тема1. Техніки закладного ткання у технології виконання килимових та ліжникових виробів. Народні традиції та сучасні художні форми килимарства та ліжникарства: мистецтвознавчий аспект. Технологічні	32	4	16	12	1,2	25

особливості виконання технік закладного ткацтва.						
Тема 2. Технологічна послідовність виконання виробу. Ескіз, технічний малюнок, розрахунки для ткацького обладнання, колорування.	64		40	24	3,4,5,6	25
Змістовий модуль 2. Творча інтерпретація технік закладного ткацтва у килимових та ліжникових виробках.						
Тема 3. Формування та розробка творчої ідеї. Авторські інноваційні пошуки в практиках декоративного мистецтва. Інтерпретація образотворчих смислів та технологічних засобів та їх втілення у мистецькому творі. Адаптація творчої (індивідуальної та колективної) діяльності до вимог і умов споживача.	32		20	12	7,8	25
Тема 4. Синтез та інтерпретація технік закладного ткацтва у образотворенні килимових та ліжникових виробів. Застосування знань з композиції, розробка формальних площинних, композиційних рішень і виконання їх у відповідних техніках та матеріалах. Формування екологічної свідомості і культури особистості.	112		70	42	9,10,11,12,13,14,15.	25
Разом	240	4	146	90		

Лекції.

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1.	Народні традиції та сучасні художні форми килимарства та ліжникарства: мистецтвознавчий аспект.	2
2.	Технологічні особливості виконання технік закладного ткацтва.	2
	Всього лекційних годин	4

Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Специфіка виконання килимових та ліжникових виробів.		
1	Практична робота 1. Збір та аналіз фактологічного матеріалу про народні традиції та сучасні практики народних майстрів та професійних художників у галузі килимарства.	6
2	Практична робота 2. Вивчення принципів виконання технік «закладного» ткання.	10
3	Практична робота 3. Ескізування: використання методів творчої інтерпретації традицій килимарства у нових, креативних художніх формах.	40
Змістовий модуль 2. Творча інтерпретація технік закладного ткання у килимових та ліжникових виробках.		
4.	Практична робота 3. Виконання технічного зразка з метою винайдення технологічних інновацій, апробація творчої ідеї	20
5.	Практична робота 4. Виконання творчої ідеї у текстильних матеріалах засобами «закладних» технік ткацтва.	70
Всього годин практичних занять		146

Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Специфіка виконання килимових та ліжникових виробів.		
1.	Тема 1. Техніки закладного ткання у технології виконання килимових та ліжникових виробів. Самостійна робота: Пошук та обробка фактологічного матеріалу до теми.	12
2.	Тема 2. Технологічна послідовність виконання виробу. Самостійна робота: Заправлення верстату. Набуття практичних навиків розрахунку технічного малюнка. Самостійна робота: Закріплення навиків виконання технік «закладного» ткання.	12 12
Змістовий модуль 2. Змістовий модуль 2. Творча інтерпретація технік закладного ткання у килимових та ліжникових виробках.		
3.	Тема 3. Формування та розробка творчої ідеї. Самостійна робота: Комбінування технологічних прийомів у апробаційному зразку майбутньої курсової роботи.	12
4.	Тема 4. Синтез та інтерпретація технік закладного ткацтва у образотворенні килимових та ліжникових виробів. Самостійна робота: Виконання курсової роботи. Закріплення практичних навиків.	42
Всього годин самостійної роботи:		90

Рекомендована література

1. Андріяшко В. Д. Гобелен київських художників 1950–1970-х років. Студії мистецтвознавчі, № 4, 2010. с. 129–140.
2. Бабенко О. Український Гобелен – Важливий компонент формування художньо-естетичного середовища. Молодь і ринок, №11, 2010. с.123-127.
3. Гассанова Н.С. Гобелени Івана Литовченка. Народна творчість та етнографія, №1, 1987. с.68-72.
4. Гузар З. Мій Михайло Білас. Образотворче мистецтво, №3, 2009. с.42-43.
5. Дутка В.В., Вах І.С., Гордійчук О.З. Художні килими Косівщини: навч. посіб.Косів: КПДМ ЛНАМ, 2017. 40 с.
6. Дяченко В. Марія Шнайдер – майстер українського гобелену. Образотворче мистецтво, №4, 2013. с.118.
7. Євстюкова С. Фольклорно-етнографічні мотиви в сучасному українському гобелені. Народна твор. та етногр., №5-6, 1994. с.26-30.
8. Журавель-Змеєва Л. С. Історичні трансформації художнього текстилю у ключі сучасного концептуального мистецтва. Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU: collective monograph. Riga: Baltija Publishing, 2020. с. 117–136.
9. Кузіч Р., Хорунжа Г. Від архаїки до мінімалізму: художній текстиль Ірини Принади. Образотворче мистецтво, №3, 2017. с.62-63.
10. Кусько Г. Д. Сучасний український текстиль: еволюція, досвід, перспективи. Студії мистецтвознавчі, Ч.1, 2009. с.113-117.
11. Кусько Г. Д. Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища. Мистецькі студії, №2-3, 1993. с.41-46.
12. Луковська О. Кореляція традицій і новацій у художньому текстилі України на зламі ХХ-ХХІ ст. Народознавчі зошити, №2, 2018. с.421-424.
13. Марищук Т. Творча практика художників текстилю другої половини ХХ ст.. в Україні. Народознавчі зошити, №6, 2013. с.1108-1120.
14. Петришак В. «Моє покликання – творити мистецтво гобелена». Образотворче мистецтво, №3, 2017. с.64-65.
15. Печенюк Т. Художній текстиль. Львівська школа., уклад., ред. Т. Печенюк, ред. З. Шульга, ред. Г. Кусько, Львів: Поллі, 1998. 159 с.
16. Пшеничний Д. Художнє ткацтво Олега Мінька. Народознавчі зошити, №6, 2011. с.1031-1039.
17. Савченко С. Одеський гобелен -1. Образотворче мистецтво, №3, 2017. с.72-75.
18. Сарапін М. Богдан Губаль: емоційність і настроєність. Образотворче мистецтво, №2, 2001. с.80-81.
19. Скрипник-Миська Д. Між традицією та експериментом. Образотворче мистецтво, №3, 2017.с.56-59.
20. Слободян Г. Космоморфна символіка сучасного українського художнього текстилю: Художня образність, європейський контекст. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія, Вип. 4-5, 2008. с. 305-312.
21. Тетяна Кара-Васильєва, Зоя Чегусова "Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках "великого стилю". Видавництво: Либідь, 2005. с. 280.
22. Ходанич П. Сучасний гобелен і українська етнокультура: творчий портрет Терези Чувалової. Образотворче мистецтво, №1, 2007. с.54-55.

23. Чегусова З. Арт-текстиль – лідер професійного декоративного мистецтва України. Образотворче мистецтво, №3, 2014. с.32-35.

24. Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські трієнале художнього текстилю). Студії мистецтвознавчі, Ч.1, 2009. с.79-99.

25. Шимчук Є. Львівський гобелен. Образотворче мистецтво, №1, 1997. 77–79 с.

26. Шимчук Є. Мисткині львівського гобелену. Художній текстиль: Львівська школа. Львів, 1988. 60–65 с.

27. Ямборко О. Я. Асоціативний гобелен як етап модернізації художньої практики у 1980-90-их рр. Вісник ХДАДМ, №10, 2005. с. 131-141.

28. Ямборко О. Я. Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960-1990-х рр.: автореф. дис. канд. мистецтвознав.: 17.00.05 В.о. Львів. нац. акад. мистецтв. Львів, 2008. 15 с.

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.

3. Недопустимі пропуски студентами аудиторних занять і запізнення. У разі пропусків занять без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.

5. У межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань і набутих навичок.

6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.

7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій — за бажанням студента.

8. Викладач ознайомлює студентів із методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних і контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Усе це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.

9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.

10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правил їх поведінки на аудиторних заняттях.

11. Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни, є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 60 балів за практичні завдання, виконані впродовж семестру, і 40 балів — за екзамен.

12. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності). Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами й іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали, набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску занять без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять понад 50 % аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	X F	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи контролю

Поточний контроль за виконанням всіх складових практичного завдання здійснюється згідно графіка виконання завдань. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів згідно тем та в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий контроль – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру, здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх складових завдань.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен-перегляд.

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю.

Засоби діагностики успішності навчання: перегляд тематичних модулів (по завершенню модуля).

Розподіл балів, які отримують студенти
з навчальної дисципліни “Килимарство та ліжникарство”

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
1	Модуль 1.		
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	
	30	30	40
			100

Критерії оцінювання результатів навчання

Знання студентів оцінюються з теоретичної та практичної підготовки за наступними критеріями:

- **«Відмінно»:** студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, всебічно та глибоко знає зміст навчальної дисципліни, логічно мислить та самостійно створює ескіз, вільно використовує набуті теоретичні знання в практичних завданнях, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

- **«Добре»:** студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє ключовими аспектами з курсу дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; має достатні навички практичного застосування набутих знань, але допускає певні неточності, формулювання думки у певній мірі залежить від керівника.

- **«Задовільно»:** студент в загальному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але плутає певні поняття, проявляє неточності у практичній роботі, демонструє нестабільність знань та навичок практичного характеру, творча думка повністю залежить від керівника.

- **«Незадовільно»:** студент не засвоїв теоретичний матеріал дисципліни, не орієнтується в рекомендованій літературі та першоджерелах, не знає ключових визначень та положень курсу, не сформовані практичні навички.

ВИКЛАДАЧ:

Дутка Вікторія Валеріївна, професор кафедри декоративного мистецтва КДІДМ, доцент, кандидат мистецтвознавства, член НСХУ.

Авторка наукових публікацій, учасниця міжнародних та Всеукраїнських виставок. Закінчила Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. Коло наукових та творчих зацікавлень – художній текстиль.